

EduPal-hankkeen esiselvitystyöryhmän kuulumisia

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittaman EduPal- hankkeen tavoitteena on kehittää palliativisen hoitotyön ja lääketieteen perus- ja jatkokoulutusta vastaamaan palliativisen hoidon valtakunnallisia suosituksia. EduPal-hanke on edennyt aikataulussa.

Palliativisen hoitotyön ja lääketieteen koulutuksen kehittämisen pohjaksi luodaan valtakunnalliset sairaanhoitajan ja lääkärin osaamiskuvaukset sekä laaditaan valtakunnalliset opetussuunnitelmasuosituksset. Koulutuksen kehittämisessä on tärkeä saada tietoa koulutuksennykytilasta ja työelämän tarpeista. EduPal-hankkeen moniammatillinen esiselvitystyöryhmä on työskennellyt näiden tietojen saamiseksi. EduPal hankkeessa opetuksen nykytilaa on kartoitettu analysoimalla kaikki lääketieteen (n=5) ja kaikki sairaanhoitajien (n=21) opetussuunnitelmat ja lisäksi haastatteleamalla hoitotyön opettajia. Hankkeessa on kerätty työelämän asiantuntijoiden näkemyksiä palliativisen hoidon osaamistarpeista valtakunnallisesti eri paikkakunnilla järjestetyissä 21 työpajassa, joihin osallistui yhteensä 222 asiantuntijaa eri ammattiryhmistä. Toteutettuun sähköiseen kyselyyn on vastannut yli kaksisataa terveydenhuollon ammattilaista ja yli 70 potilasta tai omaista. Myös opiskelijoiden näkemyksiä koulutuksen kehittämiseen on kysytty, vaikka tiedonkeruu on vielä näiltä osin kesken, olemme jo saaneet yli tuhat vastausta valmistuvilta sairaanhoitajaopiskelijoilta ja yli 150 vastausta valmistuvilta lääketieteen opiskelijoilta. Aineistojen analyysit ovat käynnissä ja alustavia tuloksia hyödynnetään jo kehittämistyössä. Kiitos kaikille EduPal-hankkeen kyselyihin ja työpajoihin osallistumisesta.

EduPal-hankkeessa sairaanhoitajien ja lääkäreiden koulutusjärjestelmää kehitetään vastaamaan sosiaali- ja terveysministeriön palliativisen hoidon suosituksia. EduPal-hankkeen perus- ja jatkokoulutukset laaditaan siten, että palliativisen hoidon ja saattohoidon perus-, A-, B- ja C-tasolle tuotetaan koulutuksen avulla riittävän osaamisen omaavia ammattilaisia. Ilman osaamista emme voi kehittää valtakunnallista palliativisen hoidon järjestämisen rakennetta (A, B ja C tasoille). Esiselvitykset ja niistä saatavat tulokset ovat keskiössä työelämän tarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämisessä. Palliativisen hoidon ja lääketieteen osaamissuosituksset sekä EduPal-hankkeen koulutusjärjestelmän tasot STM:n palliativisen hoidon järjestämissuosituksen (2017) mukaisesti on esitetty Taulukoissa 1 ja 2.

Sairaanhoitajien peruskoulutuksen osalta opetussuunnitelmasuosituksen laatiminen on käynnissä. Hankkeen aikana myös pilotoidaan sairaanhoitajatutkinnon osana palliativisen hoitotyön syventävät opinnot. EduPal-hankkeessa yksi keskeinen tavoite on varmistaa erityistason osaaminen. EduPal-hankkeen aikana on käyty keskusteluja kaikkien ammattikorkeakoulujen kanssa sairaanhoitajien erityistason osaamisen varmistamisesta. Neuvottelut johtivat positiiviseen lopputulokseen ja sopimus Palliativisen hoidon asiantuntija -erikoistumiskoulutuksesta (EQF 6-7, 30op) tuli voimaan 1.12.2018. Suomessa on nyt valtakunnallinen erikoistumismahdollisuus palliativiseen hoitotyöhön. EduPal-hankkeen aikana laaditaan erikoistumiskoulutukseen opetussuunnitelma ja koulutus käynnistyy tammikuussa 2020 usealla eri paikkakunnalla. Näin voimme vastata STM:n suositukseen, jossa B- ja C-tasoilla toimivalta sairaanhoitajalta edellytetään erikoistumiskoulutusta.

Lisäksi EduPal-hankkeessa laaditaan palliativisen hoidon kliininen asiantuntijuus- koulutuksen opetussuunnitelma sekä verkostototeutus ylempään ammattikorkeakouluun. Koulutus pilotoidaan osana hanketta. Koulutus tulee tarjolle omana koulutuksena Metropolia- ja Turun ammattikorkeakouluihin (kevään 2019 yhteishaussa). Koulutuksen syventävien opintojen opintojaksoja (20-30 op) voidaan opiskella valinnaisina opintoina viidessä muussa ammattikorkeakoulussa ja hoitotieteen opintoihin hakeutuessa opiskelija saa lisäpisteitä kyseisestä opintokokonaisuudesta. Kliininen asiantuntijuus-koulutuksen kautta vahvistetaan vaativan tason palliativisen hoidon osaamista sekä edistetään hoidon ja hoitotyön kehittämistä. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto luo edellytyksiä toimia itsenäisesti kliinistä erityisosaamista vaativissa laajennetuissa asiantuntijatehtävissä sekä palliativisen hoidon kehittäjänä erilaisissa toimintaympäristöissä

ja hoidon eri tasoilla (ks. STM 2009 Hoitotyön asiantuntijuustoimintamalli). Koulutuksen tavoitteena on erityisesti valmentaa hoitotyön asiantuntijoita palliativisen hoidon vaativuustasolle B/C.

Taulukko 1 Hoitotyön koulutus: EduPal-hankkeen toimenpiteet ja palliativisen hoidon järjestämisen tasot ja osaamissuosituksset (STM 2017).

PALLIATIIVISEN HOITOTYÖN KOULUTUKSET JA EDUPAL-HANKKEEN TOIMENPITEET	PALLIATIIVISEN HOIDON JA SAATTOHOIDON TASO JA KOULUTUSSUOSITUKSET (STM 2017)	TOIMINTA/OSAAMINEN
<p>Sairaanhoitajan AMK koulutus (210 op) Palliativisen hoidon opetussuunnitelmasuositus (vuoden 2019 aikana)</p> <p>Sairaanhoitaja AMK (210 op) Palliativisen hoitotyön syventävät opinnot 15 op + Harjoittelu 15 op (EQF 6) – pilotti käynnistyy tammikuussa 2020.</p>	<p>Riittävä ja yhdenmukainen palliativisen hoitotyön perusopetus.</p>	<p>Valmius toimia sairaanhoitajana perustasolla Osaaminen vastaa perustason osaamisvaatimuksiin.</p> <p>Valmius toimia paikallisen saattohoitoyksikön (A-taso) sairaanhoitajana Osaaminen vastaa perustason/A tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Yleisen jatkokoulutuksen malli</p> <p>Suositus A-tason yleisestä koulutuksesta laadukkaana palliativisen hoidon varmistamiseksi (vuoden 2020 loppuun mennessä) Yhteistyö STM:n hankkeen kanssa.</p>	<p>Vähintään vastuusairaanhoitajalla on perustason jälkeistä jatkokoulutusta ja kokemusta.</p> <p>Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti palliativisen ja saattohoidon lisäkoulutusta.</p>	<p>Valmius toimia perustasolla ja A-tasolla sairaanhoitajana Osaaminen vastaa perustason/A tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Palliativisen hoidon asiantuntija-erikoistumiskoulutus 30 op (EQF 6-7)</p> <p>Erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelmasuositus Koulutus käynnistyy 2020 tammikuussa.</p>	<p>B taso: valtaosalla sairaanhoitajista erikoistumiskoulutus. C-taso: kaikilla sairaanhoitajilla erikoistumiskoulutus.</p>	<p>Valmius toimia erityistasoilla (B/C) kliinisessä hoitotyössä osana palliativisen hoidon tiimiä. Voi toimia vastuusairaanhoitajana A-tason yksiköissä. Osaaminen vastaa B/C tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Kliinisen asiantuntijan YAMK 90 op opinnot (EQF 7) –pilotti käynnistyy syyskuussa 2019.</p>	<p>Eriyistason (erityisesti C-taso) tehtäviä: erityistason keskuskeskukset vastaavat opetuksesta, koulutuksesta, tutkimuksesta ja hoidon kehittämisestä.</p>	<p>Toimii asiantuntijatehtävässä, hoitotyön kehittäjänä, lähijohtajan tehtävissä tai koulutustehtävissä palliativisessa ja saattohoidossa. Osaaminen vastaa B/C tason osaamisvaatimuksiin.</p>

Lääketieteen koulutuksen osalta perustason osaamisen varmistamiseksi on aloitettu opetussuunnitelmasuosituksen laatiminen. Lisäksi EduPal-hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä MEDigi-hankkeen kanssa, jonka tavoitteena on harmonisoida ja digitalisoida lääketieteen koulutusta. Palliativinen lääketiede muodostaa MEDigi-hankkeessa oman jaoston, jonka puitteissa EduPal-hankkeessa kehitetään valtakunnallisia sähköisiä opetussisältöjä palliativiseen lääketieteeseen. Lisäksi lääketieteen koulutuksessa rakennetaan A-tason yleisen jatkokoulutuksen suositus ja erikoistumiskoulutuksen suositus.

Taulukko 2 Lääketieteen koulutus: EduPal-hankkeen toimenpiteet ja palliativisen hoidon järjestämisen tasot ja osaamissuositukset (STM 2017).

PALLIATIIVISEN LÄÄKETIETEEN KOULUTUS JA EDUPAL-HANKKEEN TOIMENPITEET	PALLIATIIVISEN HOIDON JA SAATTOHOIDON TASO (STM 2017)	TOIMINTA/OSAAMINEN
Lääketieteen perusopetus Valtakunnallinen opetussuunnitelmasuositus vuoden 2019 aikana Palliativisen lääketieteen opetuksen harmonisointi ja digitalisointi (yhteistyö MEDigi hankkeen kanssa) Valtakunnallisen sähköisen materiaalin suunnittelu 2019-2020	Valmius toimia lääkärinä perustasolla.	Toimii palliativisen hoidon perustason yksiköissä. Osaaminen vastaa perustason osaamisvaatimuksiin.
Yleisen jatkokoulutuksen malli Suosituksat A-tason yleisestä koulutuksesta laadukkaan työskentelyn varmistamiseksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Yhteistyö STM:n hankkeen kanssa.	Valmius toimia perustasolla ja A-tasolla. Palliativisen lääketieteen integrointi keskeisiin erikoislääkärinkoulutusohjelmiin,	Toimii palliativisen hoidon perustasolla tai A-tason yksiköissä. Osaaminen vastaa A-tason osaamisvaatimuksia.
Erikoistumiskoulutus Valtakunnallinen suositus erikoistumiskoulutuksesta palliativiseen lääketieteeseen vuoden 2020 aikana	Valmius toimia lääkärinä palliativisen hoidon erityistasoilla (B/C).	Toimii palliativisen hoidon erityistasoilla (B/C). Osaaminen vastaa B ja C tason osaamisvaatimuksia.

EduPal-hankkeen keskeinen näkökulma on moniammatillisuus. Suosituksia ja koulutuksia rakennetaan hoitotyön ja lääketieteen asiantuntijoiden yhteistyönä.

Esiselvitysryhmän jäsenet:

Projektipäällikkö Minna Hökkä TtM, sh YAMK, Kajaanin ammattikorkeakoulu, puh: +358447157078, minna.hokka(a)kamk.fi

Projektikoordinaattori Juho Lehto LT, Tampereen yliopisto, puh: +358504090974, Juho.Lehto(a)tuni.fi

Projektin asiantuntija Hanna-Leena Melender, TtT, Vaasan ammattikorkeakoulu

Projektin asiantuntija Anna-Leena Nousiainen, sh YAMK, Lapin ammattikorkeakoulu

Projektin asiantuntija Anniina Tohmola, TtM, Lapin ammattikorkeakoulu

Projektin asiantuntija Sirpa Salin, TtT, Tampereen ammattikorkeakoulu

Projektin asiantuntija Pirjo Kaakinen, TtT, Oulun yliopisto

Projektin asiantuntija Mira Rajala, TtM, Oulun yliopisto

EduPal-Palliativisen hoitotyön ja lääketieteen koulutuksen kehittäminen

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö